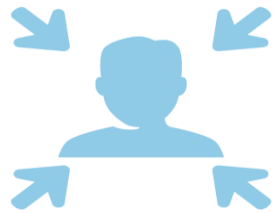

Advies Proces Gemeenschappelijke voorzieningen (0.9)

Informatieberaad 22-02-2021

Inhoud

-) Context
-) De vraagstelling
-) Wat willen we het Informatieberaad voorleggen?
-) Wegnemen van onduidelijkheid: begrippen.
-) Beslisboom: welke stappen zien wij voor ons?
-) Welke (markt) scenario's?
-) Wat is het vervolg?

Context

Werkgroep: BabyConnect,
5FP, MedMij, Nictiz, RSO
NL, TSV, vzAB, VWS, VZVZ,
ZN, ZIN, BIZ

-) Op de online bijeenkomst van de Vrienden van het Informatieberaad hebben de vijf focusprogramma's een oproep gedaan om in te zetten op gemeenschappelijke voorzieningen.
-) Tijdens de bijeenkomst van de Vrienden van het Informatieberaad op 24 september 2020 is besloten om gemeenschappelijke voorzieningen – noodzakelijk voor gegevensuitwisseling in de zorg – mogelijk te maken;
-) Op 30-11 heeft Informatieberaad over vier voorzieningen een uitspraak gedaan;
-) Een eenduidig proces om te komen tot besluitvorming en prioritering voor het ontwikkelen van gemeenschappelijke voorzieningen en/of publieke voorzieningen ontbreekt;
-) Aan een werkgroep is gevraagd “een advies op te stellen over het proces van besluitvorming en de governance over de ontwikkeling, het beheer en het portfolio van gemeenschappelijke voorzieningen”, en eventuele governance issues te benoemen.

De vraagstelling

-) Het Informatieberaad heeft op voordracht van de vijf focusprogramma's en de VIPP programma's gekozen voor een oplossing voor een aantal functies die nodig zijn in de gegevensuitwisseling. De behoefte is groter dan deze vier.
-) De vraag:
 - Hoe komen we tot een gestructureerd proces waarin besluiten kunnen worden genomen voor welke andere functies een voorziening moet komen?
 - Wie moeten in dat proces betrokken zijn?
 - En wat betekent een keuze voor voorziening die mogelijk onder publieke sturing moeten komen?
 - Zijn er dan nog governance-issues die aandacht vragen?

Wat willen we aan het Informatieberaad voorleggen?

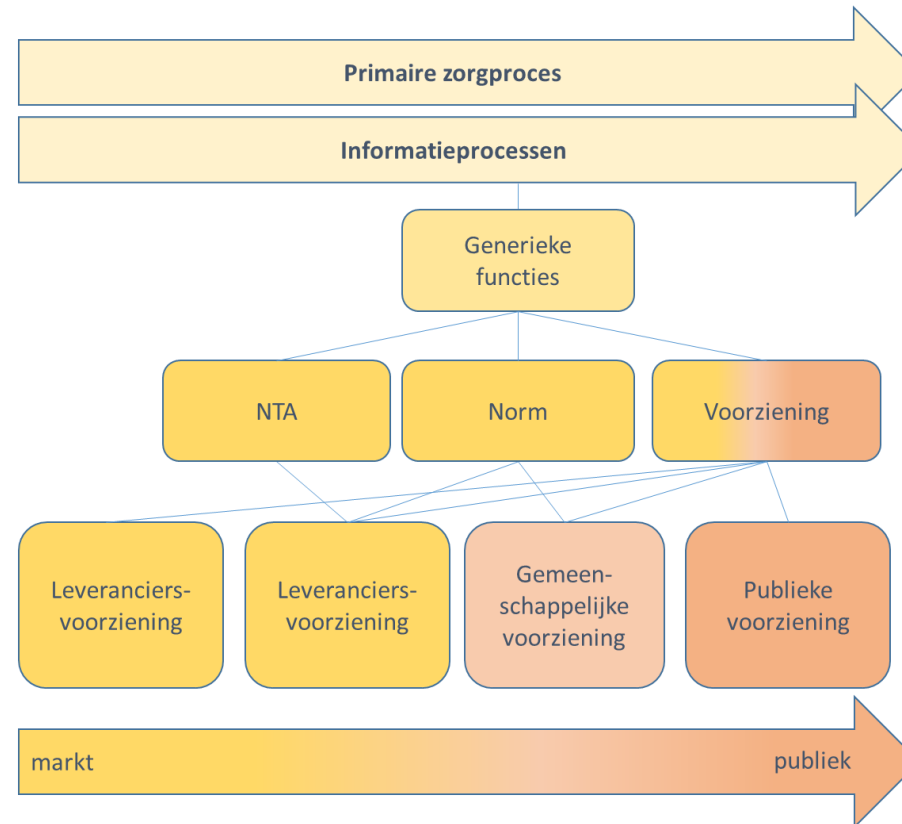
-) Het Informatieberaad vragen we steun voor inzet op het vervolg om meer gemeenschappelijke voorzieningen te gaan realiseren
 - Dit te doen langs een gestructureerd proces passend bij de huidige governance;
 - De coördinatie op dit proces bij het Bureau Informatieberaad Zorg te beleggen (conform Advies – zie bijlage);
 - Een aantal issues die zich voordoen in de governance nader op te pakken en in april voor te leggen aan het Informatieberaad Zorg.

Uitgangspunten

-) We sluiten aan bij bestaande governance-structuren: alleen waar nodig voegen we toe of passen we aan.
-) Het proces wordt wel blauw maar niet als blauwdruk neergezet. Een nog verder te ontwikkelen doelarchitectuur kan ondersteunend zijn in het proces.
-) Bij de ontwikkeling van afspraken moet geborgd worden dat er maximale innovatiekracht en ontwikkelcapaciteit mogelijk is op de functionaliteiten die aan zorgaanbieders geboden worden. Het informatiestelsel is daarom open zodat iedereen die aan de afspraken voldoet daar op kan aansluiten,
-) Het ontwikkelen en implementeren van gemeenschappelijke voorzieningen en publieke voorzieningen die moeten voldoen aan de gedragsregels zoals geformuleerd in de Wet markt en overheid.

Wegnemen van onduidelijkheid

- Begrippen in samenhang
 - Rondom gemeenschappelijke voorzieningen worden verschillende termen gebruikt;
 - Om ook hier eenheid van taal te ontwikkelen is aantal omschrijvingen gemaakt;
 - Daarnaast zijn verbanden tussen termen inzichtelijk gemaakt.

Informatieprocessen zijn direct gekoppeld aan het primaire zorgproces: denk bijvoorbeeld aan digitaal receptenverkeer of eOverdracht

Generieke functies zijn nodig om in meerdere toepassingsgebieden informatieprocessen tot uitvoering te brengen. Denk bijvoorbeeld aan toestemming, autorisatie, adressering etc

Voor de realisatie van generieke functies kunnen NTA's, normen of voorzieningen kunnen ontwikkeld. Voorbeelden van normen zijn NEN 7510 en NEN 7516.

NTA's en normen reguleren de eisen die worden gesteld aan een voorziening in de markt. Voorzieningen kunnen door leveranciers, neutrale dienstverleners (denk VzVz, RSO) of de overheid worden geleverd.

Naarmate het maatschappelijk belang zwaarder weegt, zal de voorziening meer onder publieke sturing terecht komen. Publieke voorzieningen staan altijd onder een vorm van publieke sturing. Denk aan eID, DigiD

Welke proces en beslissingen zien wij voor ons?

Proces en beslisboom ondersteunen adviseren over keuzes ten aanzien van gemeenschappelijke en publieke voorzieningen.

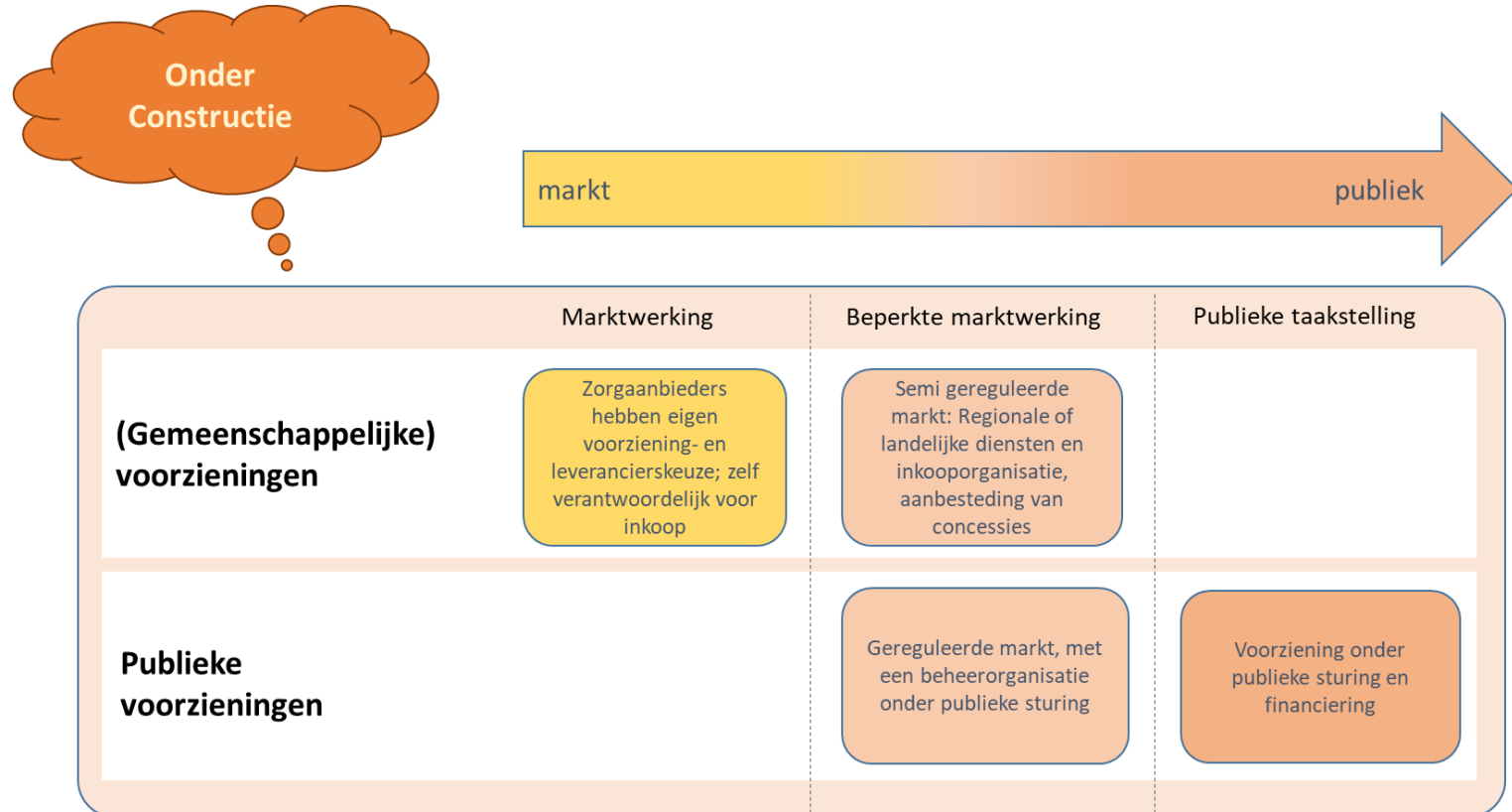
- Welke keuzes kom je daarbij tegen?
- Wat is de rol van verschillende partijen daarin?
- En hoe laten we dit aansluiten bij bestaande werkwijzen zoals proces van toelating.

Scenario's

Uiteindelijk zijn er verschillende scenario's mogelijk waarin voorziening volledig aan de markt wordt gelaten of deze juist onder publieke sturing komen.

Met betrekking tot publieke sturing is een afwegingskader daarvoor nog in ontwikkeling (Directie Informatiebeleid).

Vervolg

- In het Informatieberaad van 22-2 ligt een advies voor dat primair betrekking heeft op de beslisboom, rol van BIZ en identificatie van een aantal governance-vraagstukken;
- Daarnaast lopen bij Directie Informatiebeleid en Bureau Informatieberaad Zorg twee trajecten:
 - Een 0-meting en een analysetraject om vast te stellen welke generieke functies zich lenen voor een normeringstraject (marktwerking) en welke voor gemeenschappelijke voorziening (juni 2020);
 - De ontwikkeling van een afwegingskader om vast te stellen wanneer een voorziening onder publieke sturing moet komen (juni 2020).
- In het IB van 2021 leggen we een notitie voor met betrekking tot bovengenoemde governance-issues.

Bijlagen

Advies

-) Voor de korte termijn lerend te werk gaan, waarbij de coördinatie vooralsnog bij het hiervoor ingerichte bureau Informatieberaad Zorg wordt neergelegd. BIZ staat immers opgesteld ter ondersteuning van het Informatieberaad Zorg en om verbinding te leggen naar het zorgveld. Coördinatie betekent concreet:
 - Toezien op en organiseren van gebruik van voorgestelde instrumenten (beslisboom, proces van toelating en innovatie- en beheercyclus);
 - Afstemming met de belanghebbenden in het zorgveld, zoals zorgen dat er behoeftebepaling plaatsvindt door eindgebruikers (i.s.m. lopende VIPP- en focusprogramma's, leveranciers en dienstverleners);
 - Afstemming met relevante betrokken partijen (VWS, ZIN, Nictiz, programma Wegiz)
 - Gedragen voorstellen opleveren aan het Informatieberaad;Deze coördinerende ondersteuning is van tijdelijke aard totdat het proces en de besluitvorming rondom gemeenschappelijke voorzieningen zijn vastgesteld, zowel voor de innovatie als voor het beheer.

-) Voor het Informatieberaad in het voorjaar 2021 een uitgewerkt voorstel te laten presenteren hoe governance op gemeenschappelijke en publieke voorzieningen meer duurzaam, gericht op de lange lijnen en als onderdeel van de governance op het duurzaam informatiestelsel als geheel kan worden georganiseerd, die voldoet aan de uitgangspunten en aandachtspunten zoals beschreven in deze notitie.

Begrippen

Generieke functie

Een functie die zorgbreed voor meerdere toepassingsgebieden nodig is om vindbaarheid, toegankelijkheid, interoperabiliteit of hergebruik van gegevens te kunnen realiseren. Een generieke functie is door de zorg ICT markt in te vullen op basis van een set van zorgbrede afspraken, protocollen, en open (waar mogelijk internationale) standaarden. Deze afspraken worden in een norm/ technische afspraak vastgelegd. Een generieke functie kan onder voorwaarden ook met een gemeenschappelijke of publieke voorziening worden ingevuld.

Een voorbeeld van een zorgbrede generieke functie is de toegankelijkheid tot data met een protocol voor autorisatie en authenticatie.

Gemeenschappelijke voorziening

Een product of dienst gericht op het ondersteunen van een generieke functie, waarbij de ontwikkeling wordt overgelaten aan private partijen (waarbij marktwerking mogelijk is), maar er één gezamenlijke initiator is die de randvoorwaarden bepaalt (in de meeste gevallen vanuit overheid).

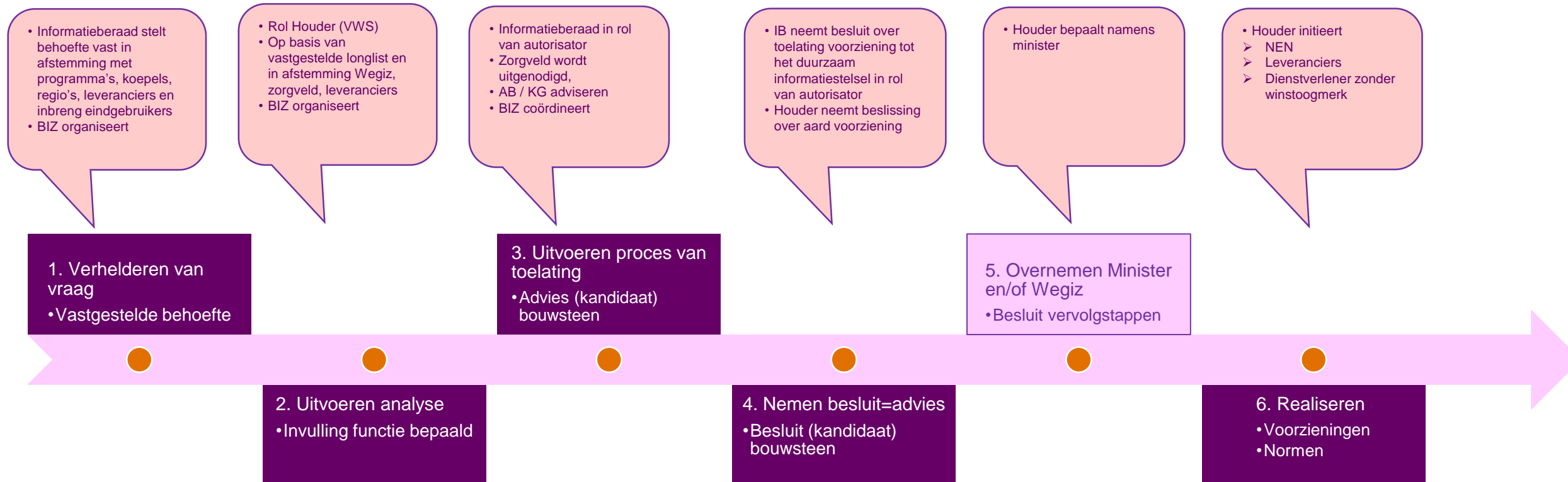
Toestemming is een voorbeeld van een generieke functie die in de vorm van een gemeenschappelijke voorziening door zowel VZVZ (Mitz) als door Stichting Nuts wordt aangeboden

Publieke voorziening

Een product/ dienst gericht op het ondersteunen van een generieke functie, waarbij het noodzakelijk is dat de ontwikkeling gebeurt onder publieke sturing, er is samenwerking tussen publieke en private partijen nodig om de voorziening tot stand te laten komen (en er is geen marktwerking mogelijk).

Een voorbeeld hiervan die breder gaat dan de zorg is DigiD.

Rollen gekoppeld aan proces

Beslisboom: welke stappen zien we?

